

Pásztortüzek a pesti éjszakában

Friss Ujság

Kubikos börze a Teleki-téri handlé-börze mellett — Talicskával az Alföldről Budapestre — Hetekig elvárakoznak, amig álláshoz jutnak — A Friss Ujság akciójától várják helyzetük javítását

A Teleki-téri ószeres tőzsde ütötköpött épületeinek Köztemető-utra néző oldala mellett van a kubikos-tőzsde. Mindennap korán reggeltől késő estig szép időben, rossz időben subába burkolózva, vagy az összehajtogatott szőnyegre, rapsütött arcu magyarok üldögélnek. Előttük a taligájuk, benne kapa, fejsze, vagy kötő-kalapács, — már aszerint, ki, milyen mesterségre akar szegődni.

Csongrád, Szentes, Mezőtúr környékéről kerültek ide, a Teleki-téri handlé-börze mögé a kubikos emberek. Az utat a legtöbben nem egyszerre tették meg. Elszegődtek időközben mindig messzebbre szülővárosuktól, míg aztán a végén a talicskával megérkeztek ide, Budapestre.

— Aztán, jutnak-e munkához? — kérdeztük az egyik mezőturi kubikost, Verő Gergely Istvánt, aki hosszuszáru cseréppipájával a szájában ezt a felvilágosítást adta:

— Bizony, hitvány, ami magunk-féle földmunkás élete. Munka nincs sem a vidéken, sem Budapestén.

— És mennyi ideje várakoznak már itt munkára?

— Immár a második hete.

— Hol hálnak közben?

— Itt, a talicskánk mellett, a szabad ég alatt.

Megtudtuk aztán, hogy ez valóban így is van. A kubikos magyaroknak nem telik házbérre és kovártélyra. De ha telnek is, akkor sem laknának négy fal között nyáron. A Teleki-téren csak azt a szabad ég alatti életet folytatják, mint amit az Alföldön élnek, amikor utakat építenek, földet munkálnak stb.

Amikor a Teleki-tér fölött kigyulnak az ég csillagai, a kubikosok pásztortüzeket gyújtanak, — persze jó messze a gyulékony handlé-tőzsdétől és

fabódéktól. Háromlábban álló vaskondérban megfőzik a zupát, amelybe manapság ritkán telik husféle. Inzább burgonyalevest, borsólevest, meg miegyebeket esznek. Most, püikösdkor hazai is került a kondérba; — oldalas, szalonna és kolbász is. Italféle ritkán adódik. Néhanapján egy-egy pohár sörrel öblögetik le a torkukat.

A velük való beszélgetés azonban mindig visszakanyarodik oda, hogy nincs munka. Csak a nyarat szeretnék kihuzni az aratásig. Abban a reményben jöttek Budapestre, hogy a kormány megkezdi a közmunkákat. Az egyik emberük biztató híreket kapott egy ugynevezett munkásvállalkozótól, de ezek a hírek befagytak, dacára a kánikulai melegnek.

— Kik azok a munkásvállalkozók? — kérdezzük.

— Akik a kubikosokat szerződtetik — felelték.

A munkás-vállalkozónak 100—200 kubikossal van megállapodása. Azelőtt a munkásvállalkozónak fizették ki a munkaadók a kubikosok bérét s ezen a révén sokszor károsodás érte a munkásokat. Nem egyszer megtörtént, hogy a munkásvállalkozó a kubikosok egész heti keresetével a zsebében, megszökött. Emiatt ma már megszűnt a régi patriarchális szokás: a vállalkozó nem veheti fel a fizetéseket; a kubikosok fizetik őt meg a fáradozásáért.

Budapestre vonatkozó újságcikkek

Szerző:

Cím: Pásztortüzek a pesti éjszakában

1925. 6. 3.

(Idő)

(Köt. v. füz.)

(Oldal)

Osztályozás

Tárgy

331.61

Hely

Idő

"1925"

Személy

Helyszám

Székesfővárosi háziyomda 19'2

Amikor a kubikosok megtudták, hogy a *Friss Ujság* képviselőjében kerestük fel őket, hálásan említették, hogy ez a lap már is többüket keresethez juttatott. Szorgalmasan olvasgatják ugyanis a *Friss Ujság* ama hirdetéseit, amelyekben mezőgazdasági munkásokat keresnek a gazdák, uradalmak és földmunkásokat a vállalkozók. Ma már — mor-

dották — első dolguk, hogy reggel elolvassák a *Friss Ujságot* és benne az őket érdeklő hirdetéseket.

A kereseti viszonyokról volt ezután szó. Sajnos, nagyon rosszul fizetik őket. Heti 200—250 ezer korona napszámjövdelem már a jobbak közé számít. Bármily különösnek hangzik: a kubikosok is az átkozott pénzviszonyok és a szánálással járó gazdasági bajok miatt panaszkodnak.

— Nagy a szegénység közöttünk — mondták — és így nem lehet csodálkozni, hogy sokan még csempész utakon is megkísérlik a kivándorlást. Főleg Romániába és Szerbiába vándorolnak, de volt már olyan kubikos csapat is, amely Franciaországba vándorolt ki.

— Aztán visszatérnek-e ezek valaha a hazájukba? — kérdeztük.

— Aligha. Aki egyszer olyan messzire vándorolt, az már elveszett a házára nézve. Ezért volna szükséges, hogy az illetékesek észrevegyék ami nagy-nagy nyomoruságunkat is.

Ezzel a méla akkorddal végződött a beszélgetés. Eltávoztunk s a kubikosok visszafeküdtek a kitergetett gubára: várni a munkáltató képében megjelenő öszerecsét, hogy egy kis szárazkegyérhez juttassa őket.